

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
акредитаційної експертизи підготовки «спеціалістів» і «магістрів»
спеціальності 7.07010402, 8.07010402
«Експлуатація суднових енергетичних установок»
у Херсонській державній морській академії

Відповідно до пункту 4 «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. № 1124), наказом МОН України № 1287-л від 10 червня 2016 р. з метою проведення чергової акредитаційної експертизи підготовки спеціалістів та магістрів спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» у Херсонській державній морській академії утворено експертну комісію в складі:

голова комісії: **Колегаєв Михайло Олександрович** – декан судномеханічного факультету Національного університету «Одеська морська академія», кандидат технічних наук, професор;

член комісії: **Тимошевський Борис Георгійович** – завідувач кафедри двигунів внутрішнього згорання Миколаївського Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, доктор технічних наук, професор;

У період з 13 по 15 травня 2016 року розглянуто матеріали, подані на експертизу Херсонською державною морською академією та проведено на місці перевірку відповідності державним акредитаційним вимогам стану кадрового, навчально-методичного, матеріального та організаційного забезпечення підготовки «спеціалістів» і «магістрів» спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок».

За результатами проведеної роботи експертна комісія встановила наступне:

Голова комісії

М. О. Колегаєв

Загальні показники академії (кількість факультетів, кафедр, ліцензованих спеціальностей, кількість курсантів, науково-педагогічних працівників та ін.) станом на 01.10.2015 р. наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

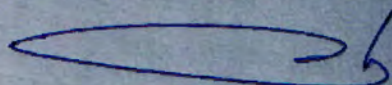
**Загальна характеристика
Херсонської державної морської академії**

№ п/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Сукупний ліцензований обсяг прийому	1525	1253
	- молодший спеціаліст	725	450
	- бакалавр	425	453
	- спеціаліст	350	350
	- магістр	25	—
2	Кількість курсантів, студентів разом:	1535	1964
3	Кількість навчальних груп	61	71
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців, разом: у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:	17	9
	— молодшого спеціаліста	8	3
	— бакалавра	3	3
	— спеціаліста	3	3
	— магістра	3	—
5	Кількість кафедр, разом:	12	
	З них випускових:	3	
6	Кількість факультетів, разом:	2	
7	Загальні навчальні площі будівель (кв. м), з них:	30506	
	— власні (кв. м)	30506	
	— орендовані (кв. м)	—	
8	Площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м.)	1208,60	
9	Інше	—	

Переважна більшість випускників ліцею та коледжу продовжують навчання в академії за певним ступенем (рівнем) денної або заочної форм навчання. Завдяки цьому в академії забезпечується ступенева професійна підготовка і безперервна освіта фахівців морської галузі.

У Херсонській державній морській академії з 2007 року запроваджено систему менеджменту якості. На виконання вимог міжнародного стандарту

Голова комісії

М. О. Колегаєв

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

У 2007 році за розпорядженням Кабінету Міністрів України № 414-р від 13.06.2007 р. та наказом Міністерства освіти і науки України № 500 від 16.06.2007 р. на базі діючого Морського коледжу і приватного морського інституту створено Вищий навчальний заклад «Херсонський державний морський інститут».

У червні 2011 року Урядом розпорядженням за № 540 прийнято рішення «Про утворення Херсонської державної морської академії».

За період 2011-2015 років колектив академії виконав усі вимоги щодо створення відповідних структур навчального закладу IV рівня акредитації і впевнено зайняв провідне місце в системі підготовки морських фахівців в Україні.

У підготовці морських фахівців колектив академії дотримується вимог Конституції України, законів України, інших нормативно-правових актів з питань освіти. На їх підґрунті в академії розроблено і реалізовується «Концепція розвитку Херсонської державної морської академії до 2020 року», яка схвалена Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, Херсонською обласною державною адміністрацією у 2011 році.

Академія сьогодні – це низка навчально-виховних комплексів, лабораторії, бібліотека, сучасна типографія, обсерваторія, центри післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, довузівської підготовки, тренажерний центр, їдальня, буфети та гуртожитки.

У академії здійснюється підготовка морських фахівців від кваліфікованого робітника на базі Професійно-морського ліцею, молодшого спеціаліста на базі Морського коледжу, до бакалавра, спеціаліста і магістра безпосередньо в академії:

– Професійно-морський ліцей здійснює підготовку фахівців на підставі ліцензії Серія АЕ № 636583 виданої рішенням Акредитаційної комісії від 31.03.2015 р. (протокол № 115), та свідоцтва про атестацію серія РД № 040267, виданого рішенням Акредитаційної комісії від 03.06.2014 р. (протокол № 109);

– Морський коледж здійснює підготовку фахівців на підставі ліцензії Серія АЕ № 527661, видана рішенням Акредитаційної комісії від 25.11.2014 р. (протокол № 112).

Підготовка фахівців у ХДМА здійснюється згідно з ліцензією Серія АЕ № 527661, видана рішенням Акредитаційної комісії від 25.11.2014 р. (протокол № 112) за денною та заочною формами навчання. Крім того в академії здійснюється підвищення кваліфікації фахівців командного складу, підготовка іноземних громадян за акредитованими напрямками (спеціальностями) та підготовка до вступу у вищі навчальні заклади як громадян України так і іноземних громадян. Усі види освітньої діяльності проводяться в межах ліцензійного обсягу, відхилень і порушень не виявлено.

Голова комісії

М. О. Колегаєв

Загальні показники академії (кількість факультетів, кафедр, ліцензованих спеціальностей, кількість курсантів, науково-педагогічних працівників та ін.) станом на 01.10.2015 р. наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

**Загальна характеристика
Херсонської державної морської академії**

№ п/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Сукупний ліцензований обсяг прийому	1525	1253
	- молодший спеціаліст	725	450
	- бакалавр	425	453
	- спеціаліст	350	350
	- магістр	25	–
2	Кількість курсантів, студентів разом:	1535	1964
3	Кількість навчальних груп	61	71
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців, разом: у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:	17	9
	– молодшого спеціаліста	8	3
	– бакалавра	3	3
	– спеціаліста	3	3
	– магістра	3	–
5	Кількість кафедр, разом:	12	
	З них випускових:	3	
6	Кількість факультетів, разом:	2	
7	Загальні навчальні площі будівель (кв. м), з них:	30506	
	– власні (кв. м)	30506	
	– орендовані (кв. м)	–	
8	Площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м.)	1208,60	
9	Інше	–	

Переважна більшість випускників ліцею та коледжу продовжують навчання в академії за певним ступенем (рівнем) денної або заочної форм навчання. Завдяки цьому в академії забезпечується ступенева професійна підготовка і безперервна освіта фахівців морської галузі.

У Херсонській державній морській академії з 2007 року запроваджено систему менеджменту якості. На виконання вимог міжнародного стандарту

Голова комісії

М. О. Колегаєв

ISO 9001:2008, а також з метою запровадження системи стандартів якості, що відповідає вимогам правил I/8 Міжнародної конвенції про підготовку й дипломування моряків та несення ваhti 1978 р., з метою удосконалення навчального процесу в Херсонській державній морській академії проводиться відповідна політика у сфері якості (сертифікат відповідності системи управління якістю Регістру судноплавства України № 31–329–12 від 06.04.2012 р.).

З 2014 року Херсонська державна морська академія працює над дослідно-експериментальною роботою: «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі» (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.10.2014 р. № 1148).

Наслідки роботи колективу з реалізації цього проекту передбачається підсумувати після завершення повного циклу навчання за новими навчальними програмами і планами у 2018 році.

Відповідно до наказу Міністерства інфраструктури України від 02.02.2015 р. № 25 Херсонську державну морську академію включено у перелік схвалених навчально-тренажерних закладів, підготовка яких відповідає вимогам Міжнародної Конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення ваhti 1978 року.

З метою підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу у 2011 році в Херсонській державній морській академії відкрито постійно діючу аспірантуру зі спеціальностей 05.26.01 – Охорона праці 05.02.01 – Матеріалознавство та 05.13.07 – Автоматизація процесів керування.

Створено спеціалізовану вчену раду К 67.111.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.02.01 «Матеріалознавство». 14 грудня 2012 року відбувся перший захист дисертаційної роботи, представленої на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.02.01 – Матеріалознавство.

Відповідно до наказу МОН № 511 від 06.05.2015 р. «Про затвердження рішень атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності аспірантури та докторантури від 28 квітня 2015 року» у Херсонській державній морській академії відкрито докторантуру зі спеціальності 05.02.01 – Матеріалознавство.

Міжнародне співробітництво є стратегічним напрямом діяльності Херсонської державної морської академії і спрямоване на інтегрування в європейський та світовий освітній простір.

На теперішній час Херсонська державна морська академія має угоди про співробітництво з 30 іноземними судноплавними та круїнговими компаніями щодо надання курсантам можливості проходження практики з їх подальшим працевлаштуванням.

Визначне місце у міжнародній діяльності займає співпраця з найбільшою у світі круїнговою компанією «Марлоу Навігейшн».

Голова комісії

М. О. Колегаєв

На сьогодні компанія «Марлоу Навігейшн» – одна з небагатьох крьюнгових компаній у світі, яка бере участь у підготовці висококваліфікованих кадрів командного складу суден, починаючи вже з перших років навчання в морському навчальному закладі.

Щорічно представники компанії «Марлоу Навігейшн» відбирають 100 курсантів 2 курсу для кадетської програми (60 судноводіїв та 40 механіків), яка передбачає проходження плавальної практики на сучасних суднах (перша практика на посаді кадета, друга – на посаді матроса/моториста 2-го класу, третя – на посаді молодшого офіцера (Junior Officer)).

Висновок. Експертна комісія перевірила оригінали документів у Херсонській державній морській академії, що забезпечують правові підстави діяльності Херсонської державної морської академії та констатує їх наявність. Правові підстави для освітньої діяльності спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація судових енергетичних установок» відповідають вимогам щодо акредитації.

2 ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ КУРСАНТІВ

У Херсонській державній морській академії приділяється постійна увага питанням формування контингенту курсантів та його збереженню.

Організацію прийому абітурієнтів здійснює приймальна комісія, склад якої щорічно затверджується наказом ректора. Приймальна комісія працює згідно з чинним законодавством, відповідними нормативними документами, умовами прийому до вищих навчальних закладів. Ліцензований обсяг прийому курсантів та студентів дотримується.

Приймальною комісією ХДМА щорічно складаються та затверджуються Правила прийому до академії, розроблені у відповідності до вимог МОН України.

У академії працюють підготовчі курси, на яких майбутніх абітурієнтів цілеспрямовано орієнтують на вивчення предметів, необхідних при вступі до академії та її структурних підрозділів.

На сайті академії постійно оновлюється інформація про проведення профорієнтаційних заходів та інформація про правила прийому до ХДМА.

Тричі на рік академія та її структурні підрозділи проводять «Дні відкритих дверей», ведеться значна робота по залученню талановитої молоді на навчання.

З метою профорієнтації та збагачення духовності підростаючого покоління, утвердження засад державної молодіжної політики з виховання молоді, розвитку і впровадження новітніх традицій українського народу, для сприяння виявлення і підтримки талановитої молоді впроваджено проведення творчих конкурсів:

Голова комісії

М. О. Колегаєв

- обласні змагання учнівської молоді з судномодельного спорту на базі комунального закладу «Центр науково-технічної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради за підтримки ХДМА;

- в загальноосвітніх навчальних закладах міст Херсона, Миколаєва та Херсонської області проводяться профорієнтаційні бесіди; направляються профорієнтаційні матеріали до загальноосвітніх навчальних закладів Херсонської області та обласних центрів України: Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Сумської, Тернопільської, Черкаської, Хмельницької та інших регіонів України.

Активна профорієнтаційна робота сприяє формуванню контингенту курсантів академії, наявності конкурсу на заявлену спеціальність. Як свідчать дані приймальної комісії, конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення денної форми навчання у 2015 році спеціальності «Експлуатація суднових енергетичних установок» ступеню вищої освіти «магістр» склав 7 осіб на 1 місце; за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» 3 особи на 1 місце.

Показники формування контингенту курсантів спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» наведені в таблицях акредитаційної справи.

Аналіз формування контингенту свідчить про стабільну зацікавленість абітурієнтів щодо навчання у Херсонській державній морській академії

Висновок. Перевіркою встановлено, що організація прийому та робота з формування контингенту курсантів проводиться на належному рівні та відповідно до чинного законодавства. Перевищення ліцензованого обсягу не встановлено. Обсяги державного замовлення виконуються.

3 ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Організація освітнього процесу в Херсонській державній морській академії здійснюється на новому підході до навчання, який направлений не тільки на процес навчання, але й на його результат – формування компетентностей здобувачів вищої освіти.

Планування освітнього процесу здійснюється відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та освітньої професійної програми (ОПП), які затверджені у встановленому порядку. Це стосується нормативної та варіативної частин змісту навчання, рекомендованого переліку навчальних дисциплін і практик, нормативних термінів навчання, нормативних форм атестації.

На основі наявних документів випусковими кафедрами розроблено і затверджено ректором в установленому порядку навчальні плани.

Перевірка показала, що при складанні навчальних планів витримані вимоги щодо співвідношення навчального часу між нормативною та

вибірковою частинами та між циклами підготовки. Оперативні зміни в навчальному плані враховуються в робочих навчальних планах. В робочих навчальних планах та робочих навчальних програмах враховані рекомендації МОН України щодо співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи курсантів.

Навчальні і робочі плани ОКР «спеціаліст» та ступеню «магістр» спеціальності «Експлуатація суднових енергетичних установок» розроблено деканатом факультету суднової енергетики спільно з випусковою кафедрою експлуатації суднових енергетичних установок та загально інженерної підготовки у відповідності до нормативних вимог, з орієнтацією на потреби виробництва і суспільства в цілому, перспективи розвитку морської транспортної галузі.

Робочі програми навчальних дисциплін відповідають вимогам ОКХ та ОПП. Методичні рекомендації до практичних та лабораторних занять, методичні вказівки з курсового проектування, методичні рекомендації з організації самостійної роботи курсантів, методичне забезпечення контролю знань курсантів виконані на високому рівні, відповідають змісту дисциплін та узгоджені між собою з дотриманням співвідношення навчального часу між циклами підготовки.

Здобуття вищої освіти курсантами в академії реалізується з позицій компетентнісного підходу, модульної системи організації навчання, вільного вибору навчальних дисциплін, накопичувальної бально-рейтингової системи оцінювання досягнень курсантів.

Для оволодіння певними професійними компетентностями в освітній процес для курсантів усіх спеціальностей введено концентровану тренажерну підготовку.

За всіма дисциплінами навчального плану розроблено та затверджено навчально-методичне забезпечення, яке щорічно переглядається, корегується, ухвалюється в установленому порядку на засіданнях кафедр, вченої ради факультету суднової енергетики, вченої ради академії.

Висновок. Експертна комісія перевірила зміст підготовки спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» та ступеню вищої освіти «магістр» і засвідчує, що підготовка відповідає державним вимогам з акредитації, дисципліни викладаються з дотриманням принципу неперервності підготовки

4 ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

Планування та контроль освітнього процесу у Херсонській державній морській академії здійснюється на підставі діючих законодавчих і нормативних документів. Для організації і контролю освітнього процесу

Голова комісії

М. О. Колегаєв

керівництвом академії планується робота кожного структурного підрозділу, робочих і дорадчих органів. Підготовка фахівців у ХДМА здійснюється у відповідності до системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2009.

Підготовка здійснюється за навчальними планами, які розробляються деканатами спільно з випусковими кафедрами відповідно до Державних галузевих стандартів вищої освіти, враховуючи вимоги Міжнародної конвенції підготовки, дипломування моряків та несення ваhti (ПДНВ 78/95 та Манільських поправок 2010 року), ІМО модельних курсів з орієнтацією на потреби торговельного флоту і суспільства в цілому, перспектив розвитку судноплавної галузі.

Своєчасно розробляється графік освітнього процесу, на його підставі, складається розклад навчальних занять та екзаменаційних сесій.

Навчально-методичне забезпечення дисциплін розробляється провідними викладачами кафедр у відповідності з наказом про закріплення дисциплін. Рукописи розглядаються і рекомендуються вченими радами факультетів та вченою радою академії.

В академії навчально-методична робота, як і всі інші напрямки навчально-виховної роботи спрямована на кінцевий результат – якісну підготовку морських фахівців, відповідність їх знань, умінь та навичок вимогам міжнародних стандартів, а також забезпечення їх захищеності й конкурентоспроможності на міжнародному ринку праці.

З цією метою у академії були створені робочі групи у складі провідних викладачів, якими напрацьовано теоретичний матеріал і вироблено основні підходи до викладання спеціальних та загальних дисциплін відповідно до національних рамок кваліфікації, визначено перелік компетенцій з професійної та загальної підготовки необхідних для формування певної компетентності, перелік дисциплін циклу професійної та практичної підготовки для опанування певної компетентності з урахуванням міжпредметних зв'язків.

При науково-методичній раді академії створено профільні комісії з розгляду та рекомендації до затвердження навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедр.

До навчальних планів сформовано перелік дисциплін з анотаціями, в яких визначено актуальність, мету та завдання, перелік компетентностей зі змістом знань, вмінь та результатів навчання, посиланнями на міжнародні нормативні документи, місце дисципліни в структурі освітньо-професійної програми та використання лабораторно-тренажерної бази.

До нових форм організації навчання при підготовці механіків можна віднести індивідуальні і командні ділові ігри на тренажерах, в ході яких курсанти можуть продемонструвати здатність вирішувати завдання, пов'язані з їх майбутньою професійною діяльністю в межах встановлених компетентностей. Значну увагу приділено розвитку методичної бази навчального процесу. На факультеті сформована електронна бібліотека, що

включає в себе більше 500 найменувань підручників, які використовуються курсантами в процесі навчання, курсового та дипломного проектування.

На факультеті суднової енергетики створено базу навчальних фільмів, за основу якої взято навчальні відео-курси провідних виробників суднового устаткування. Ведеться робота з широкого використання даних відео-курсів при проведенні лекційних та практичних занять. Аналіз існуючої навчальної літератури показав, що по ряду питань, її рівень значно відстає від реального стану сучасної суднової техніки і від тих вимог, які викладені в модельних курсах. У зв'язку з цим на факультеті ведеться робота щодо створення сучасних навчальних посібників, аналогів яким немає в світі. Перший такий навчальний посібник, в якому розкрито сучасний стан паливних систем суднових дизелів, вийшов у видавництві академії.

Освітній процес підготовки спеціалістів та магістрів спеціальності «Експлуатація суднових енергетичних установок» повністю забезпечений усіма необхідними методичними розробками згідно з навчальним планом, а саме: програмами дисциплін, конспектами лекцій, планами семінарських, практичних занять та лабораторних робіт, методичними рекомендаціями до самостійної роботи курсантів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій); виконання випускної роботи тощо.

Для перевірки знань курсантів і студентів розроблено пакети комплексних контрольних робіт з дисциплін навчальних планів. Пакети ККР містять варіанти завдань, критерії оцінювання.

Інформаційне забезпечення. Бібліотека академії є важливим структурним підрозділом і має достатню кількість приміщень та читальних залів для обслуговування курсантів, студентів та професорсько-викладацького складу.

В розгалуженій структурі бібліотеки працюють:

- 3 абонементи, які забезпечують спеціальною літературою для користування курсантів, студентів, викладачів та співробітників академії;
- 3 читальних зали, у яких зосереджена фахова література, а також рідкісна, цінна, малопримірникова та література підвищеного попиту.

Велика кількість видань з фахової підготовки курсантів передана в дар академії базовим підприємством «Марлоу Навігейшн».

Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах ХДМА до загальної чисельності курсантів і студентів відповідає ліцензійним вимогам.

Книжковий фонд бібліотеки на 1 жовтня 2015 р. становить 334152 примірника навчальної, наукової, методичної літератури та іншої літератури.

Наявність власної видавничої бази дозволяє виконувати вимоги МОН України щодо забезпечення освітнього процесу науковою, навчальною та навчально-методичною літературою.

Рівень видавничої діяльності та забезпечення освітнього процесу спеціальності 7.07010402, 8.07010401 «Експлуатація суднових енергетичних

установок» навчальною та довідковою літературою, методичними матеріалами відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України.

Впровадження мережевих технологій навчання є одним із засобів підвищення результативності управління самостійною роботою курсантів як денної так і заочної форм навчання, що дозволяє оптимізувати цей процес, створює сприятливі умови для здійснення всіх етапів пізнавальної діяльності. Кафедрою інформаційних технологій, комп'ютерних систем і мереж розроблено та впроваджено в освітній процес систему дистанційного навчання. Для вирішення цього завдання було використано платформу системи дистанційної освіти MOODLE.

Контроль за результатами самостійної роботи курсантів та рівнем сформованості фахових компетенцій здійснюється завдяки наявності тестових завдань для курсантів за кожним тематичним блоком. Курсанти отримують можливість проходити тестування у зручний для них час та у зручній обстановці, навіть знаходячись на морській практиці. Тестовий редактор автоматично перевіряє та оцінює результати роботи курсантів.

Висновок. Комісія констатує, що забезпечення спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» відповідає акредитаційним вимогам і дозволяє проводити підготовку спеціалістів і магістрів на достатньому науково-методичному та організаційному рівнях.

5 КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Експертна комісія перевірила відомості про якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку спеціалістів і магістрів спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» в Херсонській державній морській академії. На підставі перевірки комісія констатує, що науково-педагогічна спеціальність викладачів відповідає дисциплінам, які вони викладають.

Підготовку фахівців спеціалістів та магістрів здійснює випускова кафедра експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки.

Всього на випусковій кафедрі працюють 21 викладач (зі ступенями і званнями 76,2 %), з них 17 штатних (81 %):

– доктори наук, професори – 3;

– кандидати наук, доценти – 9;

– без наукового ступеня і звання – 5;

– сумісники – 4 особи (3 доктори наук, професори, 1 кандидат наук, доцент).

Також у підготовці судномеханіків приймають участь фахівці без наукового ступеня і звання – це особи, які мають значний стаж роботи на суднах на посадах старших механіків.

Голова комісії

М. О. Колегаєв

Підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється через докторантуру та аспірантуру. Проводиться відбір курсантів та талановитої наукової молоді. До аспірантури рекомендуються курсанти, які під час навчання виявили здібності до наукової діяльності та показали відмінні знання. На випускаючій кафедрі експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки навчаються щорічно до 10 аспірантів.

Відповідно до плану проходження стажування, щорічно викладачі кафедри проходять стажування та підвищення кваліфікації в провідних навчальних закладах і установах України. Знання та досвід, набуті під час підвищення кваліфікації, використовуються викладачами кафедри при проведенні лекційних, практичних та лабораторних занять, у навчально-методичних розробках. Результативність підвищення кваліфікації аналізується щорічно на засіданнях кафедр.

Викладачі кафедри постійно поновлюють професійні та наукові знання, використовуючи в освітньому процесі інноваційні педагогічні і сучасні інформаційні технології.

В основу формування кадрів професорсько-викладацького складу покладено фаховий рівень, наявність вченого ступеня і вченого звання, досвід роботи на флоті чи організаціях, пов'язаних з менеджментом флоту, вік, ділові якості, досвід викладацької, наукової роботи, високий рейтинг серед курсантів.

У Херсонській державній морській академії розроблено та затверджено Перспективний план підготовки науково-педагогічних кадрів, який укладено відповідно до завдань перспективного розвитку ХДМА, як морського науково-освітнього центру регіону, перетворення його в академію європейського рівня з високою якістю проведення наукових досліджень тощо. Даний план передбачає контроль за підготовкою аспірантів та докторантів академії, які навчаються за спеціальностями 05.02.01 – матеріалознавство, 05.13.07 – автоматизація процесів керування, 05.26.01 – охорона праці, а також співробітників, що навчаються в аспірантурі та докторантурі інших вузів за цільовим призначенням для академії, а також визначає завдання на найближчу і довгострокову перспективу та обумовлює необхідність постійної, наполегливої системної роботи, яка спрямована на зростання науково-педагогічного потенціалу Херсонської державної морської академії.

Висновок. Експертна комісія перевірила документи про підвищення кваліфікації і атестацію викладачів та констатує їх наявність і відповідне оформлення. Комісія дійшла висновку, що забезпеченість науково-педагогічними кадрами укомплектована повністю. Освітня кваліфікація і виробничий досвід викладацького складу відповідають профілю дисциплін, що викладаються. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин, відповідає ліцензійним вимогам.

Голова комісії

М. О. Колегаєв

6 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Херсонська державна морська академія має власну оновлену матеріально-технічну базу, яка дозволяє організувати на високому рівні професійну підготовку курсантів, студентів та учнів.

Керівництво академії усвідомлює, що саме від стану матеріально-технічної бази залежить те, наскільки є безпечними і здоровими умови праці для учасників навчально-виховного процесу.

Навчально-матеріальна та тренажерна бази Херсонської державної морської академії на теперішній час складає: 5 навчально-лабораторних корпусів, 2 навчально-виробничі майстерні, гаражі, 2 спортивні та 2 актові зали, їдальня, 3 гуртожитки, водно-тренажерна баз (на р. Дніпро), бібліотека з 3-ма читальними залами та загальним фондом більше 300 тисяч примірників.

Аналіз стану матеріально-технічної бази академії, якою користуються курсанти та викладачі, свідчить про те, що вона відповідає вимогам навчального закладу IV рівня акредитації і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять з напрямів та спеціальностей академії. Планові перевірки та ревізії контролюючих органів показали, що збереження, облік і використання споруд, обладнання, приладів, матеріалів та інших матеріальних цінностей в ХДМА здійснюється згідно з чинним законодавством без порушень існуючих вимог.

Усі структурні підрозділи, деканати, кафедри, адміністрація оснащені комп'ютерною технікою, що має вихід до Інтернет.

За даними статистичного звіту (форма 2-3 нк), загальна площа навчально-лабораторних корпусів Херсонської державної морської академії складає 58573,00м²; навчально-лабораторна площа складає 30506,00 м².

Станом на 01.12.2015 року контингент курсантів денної форми навчання складає 1560 осіб; заочна форма навчання (з коефіцієнтом 0,2%) – 2009*0,2=401; всього – 1961 осіб.

Площі навчально-виробничих корпусів Херсонської державної морської академії у розрахунку на одного студента (з врахуванням заочної форми навчання з коефіцієнтом 0,2) складають 15,5 м².

Кількість робочих комп'ютерних місць для проведення навчальних занять у Херсонській державній морській академії становить 434 одиниці, що на 100 осіб максимально можливої кількості курсантів / студентів (з врахуванням заочної форми навчання з коефіцієнтом 0,2) 14,5.

Крім того, починаючи з 2011 року, у освітньому процесі використовуються нетбуки, подаровані курсантам академії крюїнговою компанією «Марлоу Навігейшн». За цей період було надано 438 нетбуків, у яких встановлено необхідне фахове програмне забезпечення відповідно до обраних спеціальностей.

Для відпрацювання практичних навичок та вмінь курсантів у освітньому процесі академії використовуються найновіші тренажерні комплекси та лабораторії.

Навчально-лабораторна і тренажерна бази для організації освітнього процесу Херсонської державної морської академії відповідають вимогам Міжнародної морської організації (ІМО) та Міжнародної Конвенції ПДНВ 78/95. Підтвердженням того є висновки чисельних інспекційних перевірок різними морськими агенціями стану системи навчання, тренажерної підготовки та дипломування моряків.

Для забезпечення якісної тренажерної підготовки курсантів академії, Морського коледжу і Професійно-морського ліцею на базі Херсонської державної морської академії створено Лабораторно-тренажерний комплекс.

До складу лабораторно-тренажерного комплексу увійшли навчальні лабораторії та кабінети:

- навчальна лабораторія «Тренажерний комплекс по відпрацюванню навичок безпеки на воді та боротьбі з пожежею»;
- навчальна лабораторія-тренажер «Вантажні операції з великоваговими вантажами»;
- навчальна лабораторія-тренажер із експлуатації суднового високовольтного електрообладнання;
- навчальна лабораторія-тренажер «Шлюпка вільного падіння»;
- навчальна лабораторія-тренажер «Протипожежний полігон»;
- навчальна лабораторія-тренажер «Обслуговування та кріплення морських контейнерів»;
- навчальна лабораторія-тренажер «Засоби електронної навігації»;
- лабораторія-тренажер «Швидкісна рятувальна шлюпка»;
- навчально-методична лабораторія на судні «Warnow Jupiter»;
- лабораторія «Використання РЛС та ЗАРП при розходженні суден»;
- лабораторія «Навігаційний ходовий місток»;
- лабораторія «Тренажер машинного відділення ERS 5000»;
- кабінет «Менеджмент морських ресурсів»;
- лабораторія «Тренажер офшорних операцій на судах з ДСП»;
- кабінет «Медична допомога на борту судна»;
- кабінет «Охорона судна»;
- лабораторія «Глобальний морський зв'язок для пошуку та рятування».

Наявність тренажерного комплексу та лабораторій дають можливість курсантам під час проходження практики в реальних умовах використовувати отримані теоретичні знання, мати можливість вивчити питання, пов'язані з професійною підготовкою, та вдосконалити практичні навички відповідно до обраних спеціальностей, що значною мірою підвищує конкурентоспроможність курсантів та випускників Херсонської державної морської академії.

Матеріально-технічне забезпечення випускової кафедри експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки.

Матеріально-технічна база кафедри включає закріплені за нею лекційні аудиторії, спеціалізовані кабінети та підсобні приміщення, а також їх оснащення.

Кафедра має такі лабораторії і кабінети: лабораторія суднових енергетичних установок, лабораторія автоматизованих системи управління дизельними установками та допоміжними механізмами, кабінет суднових допоміжних механізмів, кабінет суднових холодильних установок.

Також введено в експлуатацію лабораторію «Тренажер машинного відділення» (Engine Room Simulator ERS 5000), який призначено для навчання та оцінки компетентності персоналу машинного відділення

Усі лабораторії та тренажерний центр забезпечені необхідною кількістю навчальних стендів та приладів, які дають змогу забезпечити освітній процес згідно з вимогами щодо виконання робочих програм дисциплін та забезпечення техніки безпеки.

Для практичної підготовки академія має власне навчально-виробниче судно ТХ ОМ-106, яке обладнано електронавігаційним обладнанням та супутниковими системами зв'язку.

Висновок. Ознайомившись зі станом матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу Херсонської державної морської академії, комісія зазначає, що воно відповідає інформації, наведеній у відповідному розділі самоаналізу і забезпечує належну підготовку зі спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок».

7 ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Поєднання фундаментальної, загальноінженерної та професійної підготовки сприяє формуванню у випускників Херсонської державної морської академії необхідних знань, умінь і навичок для їх подальшої праці.

Комплексні контрольні роботи були проведені з курсантами з тих дисциплін навчального плану підготовки спеціалістів та магістрів спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок», вивчення яких було закінчене і завершувалося складанням екзамену. Зміст комплексних контрольних робіт та критерії оцінювання знань розроблені провідними викладачами кафедр академії Для контрольної перевірки було обрано дисципліни циклів навчального плану.

Порівняльний аналіз їх результатів наведено в таблицях 3, 4.

Відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт зі спеціальності 7.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» Херсонської державної морської академії

Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість курсантів	За результатами самоаналізу			При проведенні експертизи			Відхилення			
				Кількість курсантів	%	Абсолютна успішність %	Кількість курсантів	%	Абсолютна успішність %		Кількість курсантів	%	
1. Цикл професійно-орієнтованої, гуманітарної та соціально-економічної підготовки													
Ділова англійська мова	7.07010402	251с	24	6	25,0	100,0	4,0	9	37,5	100,0	4,0	0	
2. Цикл природничо-наукової та професійної підготовки													
Технічна експлуатація суднових енергетичних установок	7.07010402	251с	24	7	29,0	100,0	73,3	8	33,3	100,0	74,5	3,9	+1,2
Разом:					27,0	100,0	86,7	3,8	35,4	100,0	87,3	4,0	+1,2

Члени комісії: голова комісії

М.О. Колегаєв

член комісії Б.Г. Тимошевський

Ректор Херсонської державної морської академії В.Ф. Холаковський

Голова комісії

М.О. Колегаєв

Відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт зі спеціальності 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» Херсонської державної морської академії

Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість курсантів	За результатами самоаналізу			При проведенні експертизи			Відхилення		
				Кількість курсантів	ККР	Виконували	Кількість курсантів	ККР	Виконували			
				успішність %	Якість знань %	Середній бал	успішність %	Якість знань %	Середній бал			
1. Цикл професійно-орієнтованої, гуманітарної та соціально-економічної підготовки												
Ділова англійська мова	8.07010402	251м	7	4	57,0	100,0	4,0	4	57,0	100,0	4,0	0
2. Цикл природничо-наукової та професійної підготовки												
Технічна експлуатація суднових енергетичних установок	8.07010402	251м	7	4	57,0	100,0	4,3	4	57,0	100,0	4,3	0
Разом:					57,0	100,0	4,2		57,0	100,0	4,2	0

Члени комісії: голова комісії М.О. Колегаєв

член комісії Б.Г. Тимошевський

Ректор Херсонської державної морської академії В.Ф. Ходаковський

Голова комісії

М.О. Колегаєв

Завершальним етапом підготовки спеціалістів та магістрів спеціальності «Експлуатація суднових енергетичних установок» є захист дипломного проекту.

Загальний аналіз тематики дипломних проектів свідчить про їх високий професійний та науково-дослідний рівень. Тематика дипломних проектів обирається відповідно до профілю спеціальності і щорічно переглядається.

Атестація випускників здійснюється екзаменаційними кваліфікаційними комісіями за участі представників Інспекції з питань підготовки та дипломування моряків, склад яких погоджується з Міністерством інфраструктури України.

Робота екзаменаційних комісій проводиться згідно з графіком, затвердженим наказом ректора академії. Звіти голів екзаменаційних комісій обговорюються на засіданнях випускових кафедр, вчених радах факультетів та вченій раді академії.

Висновок. Аналіз показників успішності за даними проведених контрольних робіт дозволяє зробити висновки, що контрольні завдання і критерії їх оцінювання відповідають вимогам до комплексних контрольних робіт з дисциплін. Підготовка курсантів в цілому відповідає критеріям якості знань, якими повинні володіти курсанти вищого навчального закладу IV рівня акредитації.

Розбіжність між результатами перевірки знань курсантів при акредитаційній експертизі і встановленими нормативами знаходяться в допустимих межах, що дає підставу зробити висновок про відповідність якості підготовки фахівців акредитаційним вимогам.

8 ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОБОТА АСПИРАНТУРИ

Науково-дослідна робота (НДР) як невід'ємна складова освітньої діяльності академії здійснюється відповідно до пріоритетних тематичних напрямів, які затверджені наказом МОНмолодьспорт України №535 від 07.06.2011 р.

Керівництвом та провідними науковцями Херсонської державної морської академії здійснено низку важливих заходів щодо зміцнення основ наукової діяльності вищого навчального закладу. Так, на кафедрах академії ведуться наукові дослідження з 14 наукових тем, відповідно до пріоритетних тематичних напрямків наукових досліджень та розробок.

Усі науково-дослідні роботи, які виконуються в академії, мають інноваційний характер, конкурентоспроможні і мають важливе значення для практичного застосування на судах річкового та морського флоту держави.

Протягом 2011-2015 років в ХДМА за рахунок видатків загального фонду державного бюджету за КПКВ 22010040 «Дослідження, наукові та

Голова комісії

М. О. Колегаєв

науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури, наукової преси та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень» виконувались п'ять прикладних науково-дослідних робіт та дві фундаментальні науково-дослідні роботи.

Таблиця – Кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування

Категорії робіт	2011		2012		2013		2014		2015	
	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	
Фундаментальні	-	-	-	-	-	-	-	-	2	239,0
Прикладні	1	122,5	2	192,2	3	228,3	2	260,8	1	216,6
Госпдоговірні	-	-	1	10,0	4	14,5	-	-	-	-

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 522 від 07.11.2000 р. та згідно наказу МОН України №1148 від 07.10.2014 р. «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Херсонської державної морської академії» у ХДМА 2015 року із залученням Національної академії педагогічних наук України виконується дослідно-експериментальна робота за темою «Теоретико-методичні засади реалізації компетентнісного підходу в системі ступеневої підготовки фахівців морської галузі» (терміни проведення роботи: 2014-2018 рр.).

В галузі підготовки кадрів вищої кваліфікації академія займає гідне місце серед вищих навчальних закладів Херсонської області. У 2011 році в академії відкрито постійно діючу аспірантуру зі спеціальностей 05.26.01 – Охорона праці 05.02.01 – Матеріалознавство та 05.13.07 – Автоматизація процесів керування.

Відповідно до наказу МОН № 511 від 06.05.2015 р. «Про затвердження рішень атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності аспірантури та докторантури від 28 квітня 2015 року» у Херсонській державній морській академії відкрито докторантуру зі спеціальності 05.02.01 – Матеріалознавство.

Усі наукові спеціальності, за якими проводиться підготовка кадрів вищої кваліфікації у академії, забезпечується високопрофесійним науковим і науково-педагогічним потенціалом, сучасною науково-дослідною, експериментальною та матеріально-технічною базами, підкріплені науковими школами та потужними науковими дослідженнями.

На сьогодні в аспірантурі академії навчається 28 аспірантів, в тому числі за державним замовленням 21 особа (8 осіб – з відривом від виробництва і 13 осіб – без відриву від виробництва) та 7 осіб було зараховано до аспірантури на умовах контракту. Також в докторантуру зараховано 1 особу за державним замовленням.

У Херсонській державній морській академії особлива увага приділяється питанням захисту інтелектуальної власності. Академія є власником 81 патенту України, з них 11 патентів України на винахід.

Таблиця – Отримані об'єкти інтелектуальної власності винахідниками ХДМА

<i>Форма об'єкта інтелектуальної власності</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Отримані патенти України на корисну модель	14	6	7	20	14	12
Отримані патенти України на винахід	-	3	1	2	3	2

За результатами наукових досліджень протягом звітного періоду в Херсонській державній морській академії було опубліковано 28 монографій, 103 підручники та навчальні посібники, в тому числі з грифом МОН – 20, здійснено 1042 публікації у наукових виданнях, у тому числі 360 у фахових.

Таблиця – Публікації професорсько-викладацького складу ХДМА

<i>Назва роботи</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Монографії	5	4	7	8	4
Навчальні посібники та підручники	38	18	8	25	14
Публікації у фахових виданнях України	52	89	69	98	52
Наукові праці у зарубіжних виданнях, що входять до наукометричних баз даних	-	6	4	6	1

В академії створено всі умови для забезпечення всебічного висвітлення результатів науково-технічної діяльності професорсько-викладацького складу.

Відповідно до постанови президії ВАК України №1-05/3 від 30 березня 2011 року науковий журнал «Науковий вісник Херсонської державної морської академії» внесено до Переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук в галузі технічні науки. У 2014 році журнал включено до міжнародної наукометричної бази «Наукова електронна бібліотека E-Library.Ru» (Російського індексу наукового цитування – РІНЦ) (договір № 732-11/2014 від 24.11.2014 р.). З моменту реєстрації видано 12 номерів наукового журналу.

Важливим напрямом організації наукової діяльності в академії є робота із залучення курсантського активу до науково-дослідної роботи. Наукова діяльність курсантів ХДМА здійснюється за такими основними напрямами: робота курсантів в проблемних групах, створених на кафедрах академії; участь у виконанні науково-дослідних тем кафедр; участь у Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт; апробація результатів наукових досліджень курсантів на студентських наукових конференціях.

Наукова робота на кафедрах академії спрямована на наукові дослідження курсантів, отримання конкретних результатів, що можуть складати їх інтелектуальну власність і безпосередньо використовуватися у подальшій роботі.

На випускаючій кафедрі експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки проводяться наукові дослідження за профілем підготовки фахівців. Їх фінансування відбувається з державного бюджету та на договірній основі з 2011 р., а також з іншими міністерствами і відомствами.

Сформовані наукові школи:

1. Полімерні композитні матеріали у суднобудуванні (керівник д.т.н., професор – А.В.Букетов);
2. Розробка композитних матеріалів трибологічного призначення (керівник – д.т.н., професор О.В.Шарко);
3. Використання прикладного магнетизму в техніці (керівник – д.т.н., професор Б.В.Малигін).

Основна форма досліджень з проблем вищої школи – держбюджетні науково-дослідні роботи, які виконуються викладацьким складом кафедри за рахунок другої половини дня. Результати науково-дослідної роботи «Розробка модифікованих ультразвуком епоксипластів, наповнених дисперсно-волокнистими добавками, з підвищеними експлуатаційними характеристиками» використовуються у навчальному процесі та під час дипломного проектування з напрямку 6.070.104 «Морський та річковий транспорт», професійне спрямування «Експлуатація суднових енергетичних установок».

Рішенням вченої ради академії від 24.12.2015 р. до тематичного плану науково-дослідних робіт, які виконуються на кафедрах та наукових підрозділах академії в межах робочого часу викладачів затверджено тему по випускаючій кафедрі експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки: «Дослідження і удосконалення суднових енергетичних установок, супутніх пристроїв та процесів, що забезпечують їх роботу».

Підготовка фахівців вищої кваліфікації базується на діяльності спеціалізованої вченої ради К 67.111.01 із захисту дисертацій за спеціальністю 05.02.01 – матеріалознавство.

Окрім аспірантури, підготовка дисертаційних робіт здійснюється шляхом прикріплення молодих викладачів до наукових керівників: д.т.н., проф. А.В.Букетова, д.т.н., проф. О.В.Шарка, д.т.н., проф. Б.В.Малигіна, к.т.н., проф. В.О.Настасенка, д.т.н., проф. Н.А.Соколової, к.т.н., доц. Є.В.Білоусова.

Доцент кафедри експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки, кандидат технічних наук Проценко В.О постійний учасник Всеукраїнського конкурсу «Винахід року». Він став переможцем конкурсу у номінації «Кращий винахід року серед молоді» у

Голова комісії

М. О. Колегаєв

2011 р. та 2014 р. У 2013 році Проценко В.О. призначено стипендію Херсонської обласної державної адміністрації, як кращому молодому науковцю.

Підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється через докторантуру та аспірантуру. Проводиться відбір курсантів та талановитої наукової молоді. До аспірантури рекомендуються курсанти, які під час навчання виявили здібності до наукової діяльності та показали відмінні знання. На випускаючій кафедрі експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки навчаються щорічно до 10 аспірантів.

Висновок. Рівень науково-дослідницької роботи випускової кафедри експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки, її організація та результати свідчать про можливість забезпечення якісної підготовки спеціалістів та магістрів відповідно до вимог IV рівня акредитації.

9 ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПІСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДІВ ЩОДО ЇХ УСУНЕННЯ

У період з 03.06.2015 р. по 11.06.2015 р було проведено позапланову перевірку Херсонської державної морської академії Державною інспекцією навчальних закладів України, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 411-р.

Підставою такої перевірки стало звернення колишнього працівника ХДМА Нечитайла Л.М. щодо наявності корупції та хабарництва, неналежного кадрового забезпечення освітнього процесу та неконкурентноспроможності курсантів та випускників Херсонської державної морської академії.

За результатами перевірки комісія констатувала, що порушень в організації освітнього процесу на факультетах, кафедрах та структурних підрозділах академії не виявлено, про що складено відповідний акт перевірки.

10 ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі поданої Херсонською державною морською академією інформації самоаналізу та перевірки результатів діяльності на місці, експертна акредитаційна комісія дійшла висновку, що зміст і завдання підготовки, організація освітнього процесу, кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення з підготовки спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» відповідає встановленим державним вимогам щодо акредитації та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Голова комісії

М. О. Колегаєв

21

Професорсько-викладацький склад випускової кафедри експлуатації суднових енергетичних установок та загальноінженерної підготовки має відповідну фахову підготовку яка відповідає вимогам для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації.

Кількісні та якісні показники наявних умов надання освітніх послуг зведені до порівняльної таблиці, яка є складовою цих висновків.

Водночас комісія висловлює зауваження та пропозиції з метою поліпшення підготовки фахівців:

1. Продовжити роботу з удосконалення системи надання можливості дистанційного навчання курсантам та студентам академії.

2. Забезпечити запровадження в практику електронних підручників та навчальних посібників з дисциплін фахової підготовки.

3. Розробити заходи з підвищення ефективності освітнього процесу за рахунок використання комп'ютерних засобів та інформаційних ресурсів. Рекомендувати поповнення бібліотечного фонду сучасними фаховими електронними підручниками.

За результатами роботи експертна комісія вважає можливим акредитацію підготовки спеціальності 7.07010402, 8.07010402 «Експлуатація суднових енергетичних установок» з ліцензованим обсягом прийому:

– освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» 100 осіб денної форми навчання та 100 осіб заочної форми навчання;

– ступінь вищої освіти «магістр» 10 осіб денної форми навчання.

«15» червня 2016 р.

Голова експертної комісії:
декан судномеханічного факультету
Національного університету
«Одеська морська академія»,
кандидат технічних наук, професор

М. О. Колегаєв

Члени експертної комісії:
Завідувач кафедри двигунів
внутрішнього згоряння
Миколаївського Національного
університету кораблебудування імені
адмірала Макарова, доктор технічних
наук, професор

Г. Тимошевський

З експертними висновками ознайомлений
Ректор Херсонської державної
морської академії,
професор

В. Ф. Ходаковський

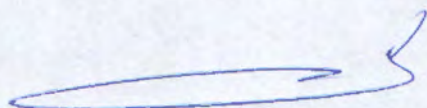
Голова комісії

М. О. Колегаєв

Порівняльна таблиця
відповідності стану забезпечення
Херсонської державної морської академії
ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти
зі спеціальності 7.07010402
«Експлуатація суднових енергетичних установок»
освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст»

Назва показника	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст»%	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів АРК, обласною, Київською, Севастопольською міською державними адміністраціями	+	+	
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/ заочна форма навчання)	100/100		
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	85	100	+15
у т. ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	85	Не передбачено навчальним планом	
у т. ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50		

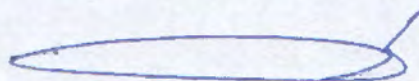
Голова комісії

М. О. Колегаєв

1

Назва показника	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст»%	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, або монографій, до одного доктора наук або професора)	20, але не менше, ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	Не передбачено навчальним планом	
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	85	100	+15
у т. ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	83,3	+33,3
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	20, але не менше, ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	30,0 (д.н., професорів – 5)	+10
2.4. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
доктор наук або професор		+	
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	

Назва показника	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст»%	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	-
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво» крім спеціальності «Дизайн»)	12	14,5	+2,5
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво» крім спеціальності «Дизайн»)	6		
3.4. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.5. Наявність спортивного залу	+	+	
3.6. Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	
3.7. Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т. ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т. ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни			
навчального плану (% від потреби);	100	100	
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	

Назва показника	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст»%	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т. ч. з використанням інформаційних технологій), %	100	100	
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5,9	+0,9
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	13	+9
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:			
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	
- наявність каналів доступу	+	+	
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти:			
- виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
- підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
- чисельність НПП, які обслуговують спеціальність, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	
6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше:			

Назва показника	Значення показника (нормативу) за ОКР «спеціаліст»%	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
6.2.1 Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно виконані контрольні завдання (на "відмінно" і "добре"), %	50	100	+50
6.2.2 Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено навчальним планом	
- якісно виконані контрольні завдання (на "відмінно" і "добре"), %	50		
6.2.3 Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно виконані контрольні завдання (на "відмінно" і "добре"), %	50	74,5	+24,5
6.3 Організація наукової роботи:			
- наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	+	+	
- участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь у наукових конференціях конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	
6.4. Наявність органів студентського самоврядування	+	+	

«15» червня 2016 р.

Голова експертної комісії:
 Декан судно механічного факультету
 Національного університету
 «Одеська морська академія»,
 кандидат технічних наук, професор

М. О. Колегаєв

Член експертної комісії:
 Завідувач кафедри двигунів
 внутрішнього згоряння
 Миколаївського Національного
 університету кораблебудування імені
 адмірала Макарова, доктор технічних
 наук, професор

Б. Г. Тимошевський

З експертними висновками ознайомлений
 Ректор Херсонської державної
 морської академії, професор

В. Ф. Ходаковський

Голова комісії

М. О. Колегаєв

Порівняльна таблиця
 відповідності стану забезпечення
 Херсонської державної морської академії
 ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти
 зі спеціальності 8.07010402
 «Експлуатація суднових енергетичних установок»
 ступінь вищої освіти «магістр»

Назва показника	Значення показника (нормативу) ступінь вищої освіти «магістр» %	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів АРК, обласною, Київською, Севастопольською міською державними адміністраціями	+	+	
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/ заочна форма навчання)	10/0		
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у т. ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	Не передбачено навчальним планом	
у т. ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50		

Голова комісії

М. О. Колегаєв

Назва показника	Значення показника (нормативу) ступінь вищої освіти «магістр» %	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників або навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше, ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	Не передбачено навчальним планом	
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у т. ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	81,4	+31,4
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше, ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	40,7 (д.н., професорів - 5)	+0,7
2.4. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:			
доктор наук або професор	+	+	
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	

Назва показника	Значення показника (нормативу) ступінь вищої освіти «магістр» %	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	70	-
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво» крім спеціальності «Дизайн»)	12	14,5	+2,5
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво» крім спеціальності «Дизайн»)	6		
3.4. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.5. Наявність спортивного залу	+	+	
3.6. Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	
3.7. Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т. ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т. ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни			
навчального плану (% від потреби);	100	100	
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	

Назва показника	Значення показника (нормативу) ступінь вищої освіти «магістр» %	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т. ч. з використанням інформаційних технологій), %	100	100	
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	5	5,9	+0,9
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	13	+9
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:			
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	
- наявність каналів доступу	+	+	
6. Якісні характеристики підготовки фахівців			
6.1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти:			
- виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
- підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
- чисельність НПП, які обслуговують спеціальність, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	
6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше:			

Назва показника	Значення показника (нормативу) ступінь вищої освіти «магістр» %	Фактичне значення показника ВНЗ %	Відхилення %
6.2.1 Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно виконані контрольні завдання (на "відмінно" і "добре"), %	50	100	+50
6.2.2 Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	Не передбачено навчальним планом	
- якісно виконані контрольні завдання (на "відмінно" і "добре"), %	50		
6.2.3 Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно виконані контрольні завдання (на "відмінно" і "добре"), %	50	100	+50
6.3 Організація наукової роботи:			
- наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	+	+	
- участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь у наукових конференціях конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	
6.4. Наявність органів студентського самоврядування	+	+	

«15» червня 2016 р.

Голова експертної комісії:
 Декан судно механічного факультету
 Національного університету
 «Одеська морська академія»,
 кандидат технічних наук, професор

М. О. Колегаєв

Член експертної комісії:
 Завідувач кафедри двигунів
 внутрішнього згоряння

Миколаївського Національного
 університету кораблебудування імені
 адмірала Макарова, доктор технічних
 наук, професор

Б. Г. Тимошевський

З експертними висновками ознайомлений
 Ректор Херсонської державної
 морської академії, професор

В. Ф. Ходаковський

Голова комісії

М. О. Колегаєв